

APEL JAVNOSTI

IMA LI U SRBIJI STIDA?

Trinaestog marta Zdravka Deurića čeka suđenje, a Jugoremedija je pred završetkom postupka stečaja. „Slučaj“ je poznat javnosti na osnovu angažovanja Verice Barać i Saveta za borbu protiv korupcije Vlade Srbije, o čemu su pisali slobodniji mediji, a uključila se Evropska unija ukazivanjem na 24 problematične privatizacije. Vlada je uzvratila obećanjem da će to pitanje rešiti. Kako ona to rešava?

Podsećamo: slučaj Zdravka Deurića i Jugoremedije traje više od deset godina. Započet je prodajom manjinskog paketa akcija (42%) „kontroverznom biznismenu“, koji je kao neprikosnoveni „gazda“ zaveo teror nad radnicima i potpuno ignorisanje malih akcionara, koji imaju većinski paket akcija (58%).

Veća grupa radnika i još veća malih akcionara pružile su tome otpor. Radnici su smatrali da nisu ugroženi samo kao ljudi, nego i time što im se oduzimaju izvesna lična svojinska prava stečena radom nad sredstvima u društvenoj svojini. Takav oblik svojine smatra se legitimnim u odgovarajućoj literaturi. Akcionari, čija svojina nije sporna u razvijenom svetu, branili su svoje vlasništvo i pravo da utiču na poslovanje firme.

Radnik Zdravko Deurić je ujedinio težnje i jednih i drugih. Tokom dramatične borbe i uz podršku i uticaj dela javnosti uspeali su da raskinu ugovor sa razgoropađenim „gazdom“. Radnici i mali akcionari spasli su i sebe i svoju firmu. Izmirili su dugove, dobili kredite za naloženu rekonstrukciju radi prilagođavanja svetskim kriterijumima, a i da bi se sprovedla zakonska obaveza o izdvajanju proizvodnje penicilina, zbog čega je podignut novi pogon Penfarma.

Objedinjeni radnici i mali akcionari s poletom su prionuli da ostvare svoju preduzetničku ulogu računajući na razvoj firme i nove uspehe na međunarodnom tržištu.

Međutim, sledi novi talas napada na Zdravka Deurića i Jugoremediju. Deurić, koji je u međuvremenu izabran za direktora, uhapšen je i optužen za finansijske zloupotrebe koje nisu dokazane uprkos neprestanoj kontroli finansijske policije. Pod pritiskom javnosti Deurić i nekoliko njegovih saradnika pušteni su iz zatvora, a preduzeće je gurnuto u stečaj. Deuriću su čak oduzeta i dva manja stana (ukupne površine oko 86m²) koja su kupljena pre nego što je postao direktor. Inače, izložen je i ruganju što kao radnik hoće da bude direktor.

Suđenje je zakazano za 13. mart, a ishod stečaja pokazaće da li vlast i malo odstupa od dominirajućeg modela privatizacije koja je ograničena na prodaju i preprodaju imovine koja je stvarana u vreme „realnog socijalizma“, kada su pojmovi društvene svojine i samoupravljanja bili sredstva manipulacije monopolističke partijske države. Preuzimajući svu društvenu imovinu kao svoj monopol, bez bazičnog konsenzusa o njenom racionalnom preobražaju, država sprovodi sistematsku represiju sa poražavajućim posledicama koje su svima poznate i što mnogi smatraju sramotom.

Apelujemo na javnost da reaguje na sramno ponašanje koje su činili dosadašnji režimi, a sadašnji izgleda, hoće da ga dovrši na najsiroviji način – da dotuče i Deurića i Jugoremediju, i da obeshrabri svako grupno preduzetništvo i nadu u izlazak iz sadašnjeg stanja.

